

2023/2173(DEC)

23.1.2024

STANOVISKO

Výboru pre dopravu a cestovný ruch

pre Výbor pre kontrolu rozpočtu

k absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku pre čisté letectvo za
rozpočtový rok 2022
(2023/2173(DEC))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Vlad Gheorghe

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre dopravu a cestovný ruch vyzýva Výbor pre kontrolu rozpočtu, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta zistenie Dvora audítorov, že operácie súvisiace s účtovnou závierkou spoločného podniku Čisté nebo 2 (ďalej len „spoločný podnik“) za rozpočtový rok 2022 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne;
2. oceňuje zavedenie programu Čisté letectvo (CA) v roku 2022 s plánovaným financovaním vo výške 4,1 miliardy EUR, ktorý má trvať do roku 2031;
3. berie na vedomie, že spoločný podnik v roku 2022 viedol dva programy: program Čisté nebo 2 (CS2) s finančným príspevkom EÚ vo výške 1 755 miliónov EUR a program Čisté letectvo s finančným príspevkom EÚ do výšky 1 700 miliónov EUR;
4. konštatuje, že podľa výročnej správy Európskeho dvora audítorov o spoločných podnikoch EÚ za rozpočtový rok 2022 predstavoval konečný rozpočet spoločného podniku na rok 2022 sumu 411,2 milióna EUR vo viazaných rozpočtových prostriedkoch a 415,3 milióna EUR v platobných rozpočtových prostriedkoch (vrátane nepoužitých prostriedkov hlavy V);
5. víta skutočnosť, že spoločný podnik dosiahol 100 % mieru plnenia viazaných rozpočtových prostriedkov v roku 2022 a 89 % v prípade platobných rozpočtových prostriedkov;
6. konštatuje, že miera plnenia rozpočtu spoločného podniku na administratívne platby (hlava 2) bola nízka, a to 54 %; ako sa uvádza v správe spoločného podniku o rozpočtovom a finančnom riadení, bolo to spôsobené najmä dodaním IT a komunikačných služieb v poslednom štvrtroku 2022 so splatnosťou v roku 2023 a zníženými nákladmi na služby poskytované Komisiou. vyzýva na strategické plánovanie s cieľom riešiť zistené problémy a zvýšiť efektívnosť využívania rozpočtu na administratívne platby;
7. konštatuje, že spoločný podnik vykázal nepeňažné príspevky na operačné činnosti v hodnote 2 194 miliónov EUR v prípade programu CS2 a aspoň 2 400 miliónov EUR v prípade programu Čisté letectvo a že spoločný podnik osvedčil kumulatívne nepeňažné príspevky na dodatočné činnosti vo výške 1 218,5 milióna EUR z celkovej vykázaných sumy 1 376,1 milióna EUR;
8. víta prvú otvorenú výzvu spoločného podniku na predkladanie návrhov, na základe ktorej bolo do konca roka uzavretých 19 dohôd o grante v celkovej výške 654 miliónov EUR v troch hlavných oblastiach: hybridné elektrické regionálne lietadlá, lietadlá na vodíkový pohon a ultraúčinné lietadlá s krátkym a stredným doletom; výzva obsahovala 14 tém zahŕňajúcich 13 inovačných akcií a jednu akciu na podporu koordinácie; celkovo bolo vybraných 244 účastníkov z 24 rôznych krajín;
9. víta 20 projektov zameraných na nasmerovanie letectva k udržateľnej budúcnosti; konštatuje, že výzva spojila širokú škálu verejných a súkromných partnerov, výskumných

centier a akademickej obce s cieľom nájsť účinné riešenia, ktoré môžu priniesť udržateľné lietadlá a klimaticky neutrálnu budúcnosť letectva, s podporou rozpočtu vo výške 654 miliónov EUR z grantového financovania EÚ;

10. víta skutočnosť, že v septembri 2022 sa Čisté letectvo stalo zakladajúcim členom Aliancie pre letectvo s nulovými emisiami (AZEA), ktorá združuje verejné a súkromné zainteresované strany z celého leteckého odvetvia s cieľom podporiť zavádzanie lietadiel na vodíkový a elektrický pohon;
11. berie na vedomie prechod programu CS2 do realizačnej fázy a berie na vedomie zvýšené pracovné zaťaženie v roku 2022 v dôsledku súbežného riadenia viacerých projektov CS2 spolu so zavedením programu Čisté letectvo;
12. berie na vedomie nezávislú štúdiu, ktorá odhalila odhadovaný sociálno-ekonomický prínos programu Čisté alebo 2 pre Európu vo výške 8,6 miliardy EUR; ďalej zdôrazňuje zistenia štúdie, že strategický výskumný a inovačný program (SRIA) programu Čisté letectvo je „odolný“ a „vhodný na daný účel“; poukazuje na to, že by to platilo aj v prípade širokej škály možných hospodárskych scenárov, potenciálneho vývoja a štrukturálnych zmien v systéme leteckej dopravy;
13. víta pokrok v oblasti výskumu a inovácií, najmä technológií výroby motorov a udržateľných leteckých palív, a vyzýva na zintenzívnenie výskumu s cieľom prispieť k ekologizácii letectva; naliehavo vyzýva Komisiu, aby poskytla finančné prostriedky na zavádzanie nových technológií; ďalej vyzýva na poskytnutie stimulov na výrobu udržateľných leteckých palív s cieľom umožniť úspory z veľkovýroby a celkové rozšírenie udržateľných palív na trhu;
14. požaduje dostatočné investície do výskumu a inovácií pre budúce lietadlá, ako sú ultraúčinné architektúry lietadiel – využívanie vysoko integrovaných, ultraúčinných tepelných pohonných systémov a zabezpečenie radikálneho zlepšenia palivovej účinnosti; konštatuje, že to bude nevyhnutné pre prechod na zdroje energie s nízkymi/nulovými emisiami (syntetické palivá, palivá typu non-drop-in, ako je vodík);
15. zdôrazňuje, že v polovici 30. rokov 20. storočia vznikne nová generácia veľkých leteckých platiem zameraných na udržateľný klimaticky neutrálny let; zatiaľ čo architektúry hybridnej/elektrickej energie a ultraúčinné konštrukcie lietadiel pripravujú cestu ku klimaticky neutrálnej leteckej doprave na trasách kratších ako 1 000 km, lietadlá na klasické krátke a stredné vzdialenosti sa budú spoliehať na vysokoúčinné technológie tepelného pohonu, s využitím palív typu drop-in a palív typu non-drop-in na klimaticky neutrálne lietanie; nové koncepcie lietadiel a pohonu umožnia letové postupy s nízkym zdrojom hluku a nízkou hlučnosťou;
16. vyzýva na rozšírenie a podporu integrácie hodnotových reťazcov klimaticky neutrálneho leteckého výskumu a inovácií vrátane akademickej obce, výskumných organizácií, priemyslu a MSP s využitím synergií s vnútroštátnymi a európskymi programami a zároveň na uľahčenie využívania zručností sektorových zručností v rámci hodnotového reťazca;
17. víta skutočnosť, že výsledky následného auditu v roku 2022 mali reprezentatívnu mieru chybovosti 1,56 % a že zodpovedajúca zvyšková miera chybovosti 0,43 % zostala

výrazne pod cieľovou prahovou hodnotou 2 %;

18. oceňuje úsilie spoločného podniku o posilnenie rodovej rovnováhy v rámci jeho činností; uznáva špecifické výzvy vyplývajúce z technickej povahy oblastí jeho zamerania a zdôrazňuje význam neustáleho zlepšovania pri podpore rozmanitosti a rodovej rovnosti;
19. berie na vedomie, že opatrenia prijaté v nadväznosti na odporúčanie Dvora audítorov z roku 2021 týkajúce sa využívania dočasných zamestnancov zostávajú nedoriešené; naliehavo vyzýva spoločný podnik, aby túto záležitosť urýchlene vyriešil.
20. navrhuje, aby Parlament udelil výkonnému riaditeľovi podniku absolutórium za plnenie rozpočtu za rok 2022.

ANNEX: SUBJEKTY ALEBO OSOBY, KTORÉ SPRAVODAJCOVI POSKYTLI INFORMÁCIE

Spravodajca na vlastnú zodpovednosť vyhlasuje, že informácie mu neposkytol žiadny subjekt ani osoba, ktoré treba uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	23.1.2024
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 33 - : 0 0 : 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Carlo Fidanza, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Markus Ferber, Vlad Gheorghe, Roman Haider, Pär Holmgren, Ljudmila Novak, Dorien Rookmaker
Náhradníčka (čl. 209 ods. 7) prítomná na záverečnom hlasovaní	Viola von Cramon-Taubadel

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

33	+
ECR	Carlo Fidanza, Peter Lundgren, Tomasz Piotr Poręba, Dorien Rookmaker
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Markus Ferber, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Vlad Gheorghe, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Kateřina Konečná
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Pär Holmgren, Tilly Metz, Viola von Cramon-Taubadel

0	-

2	0
ID	Roman Haider, Philippe Olivier

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania